

КЛАСИЧНИЙ ПРИВАТНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Інститут економіки та права

Кафедра цивільного, адміністративного та фінансового права

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Ректор

Класичного приватного університету

В.М. Огаренко

2022 року

ПРОГРАМА

додаткового вступного іспиту до аспірантури

зі спеціальності 081 Право

напряму 2.7. Адміністративне право і процес; фінансове право

для здобуття освітньо - наукового ступеня доктора філософії

Запоріжжя, 2022

Затверджено:

на засіданні кафедри цивільного, адміністративного та фінансового права
Протокол № 7 від 11 травня 2022 року

на засіданні Вченої Ради Класичного приватного університету
Протокол № 10 від 29.06.2022 року

Укладачі: О.В. Покатаєва, д.ю.н., професор

О.В. Макух, д.ю.н.,

С.М. Слабко к.ю.н., доцент

В.М. Зінухова, к.ю.н.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програма додаткового вступного випробування (іспиту) підготовки аспірантів зі спеціальності 081 Право для здобуття третього (освітньо-наукового) рівня доктора філософії складена відповідно до вимог Закону «Про вищу освіту» від 01.07.2014, № 37-38, ст.2004 (редакція станом на 24.03.2022); Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)» № 261 від 23 березня 2016 р. (редакція станом на 19.04.2019) та Наказу Міністерства освіти і науки України «Про затвердження примірного переліку та опису предметних напрямів досліджень в межах спеціальності 081 «Право»»: № 1477 від 28 грудня 2018 р. і передбачає реалізацію права особи здобувати освітній і водночас перший науковий ступінь – ступінь доктора філософії – на основі ступеня магістра відповідно до отриманої ліцензії Класичного приватного університету на відповідну освітню діяльність.

У програмі відображені основні вимоги до юридичної підготовки осіб, які бажають вступити до аспірантури, у відповідності до освітньої програми підготовки магістрів із не юридичних спеціальностей. Зміст програми ґрунтується на сучасних наукових знаннях з правознавства.

Головна мета додаткового вступного іспиту до аспірантури – це початкова перевірка теоретичних знань і практичних навичок здобувача з права та можливості використання й застосування їх як у науковому дослідженні, так і у практичній діяльності; можливості творчого здійснення опрацювання наукової інформації із застосуванням розуміння міждисциплінарного підходу; можливості творчого мислення у пошуку вирішення існуючих сучасних проблем праворозуміння.

Здобувач на вступному іспиті повинен розкрити основний зміст питань білета та додаткових питань і показати при цьому:

- знання нормативно-правових актів та наукової юридичної літератури з точки зору генези та вміння використовувати їх зміст й основні ідеї при аналізі сучасних проблем правознавства, а також проблем світового суспільного розвитку, соціальної практики і науки;

- володіння принципами та категоріями філософії, логіки та права, вміння оперувати ними при поданні та викладенні теоретичного матеріалу;

- вміння розібратися в суті проблеми і запропонувати власне бачення у її

вирішенні;

- вміння аргументовано викладати свої думки та погляди у відповідності до сучасних позицій праворозуміння.

Програма враховує творче засвоєння юридичних наук, передбачає розгляд їх світоглядних і методологічних положень у тісному зв'язку з теоретичними концепціями і матеріалами спеціальних галузей дослідження, з даними філософії, природознавства, технічних та гуманітарних наук, з урахуванням об'єктивного розвитку суспільства в цілому.

СТРУКТУРА ПРОГРАМИ
ДОДАТКОВОГО ВСТУПНОГО ІСПИТУ В АСПІРАНТУРУ
ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 081 - ПРАВО
напряом 2.7. Адміністративне право і процес; фінансове право

- Тема 1. Основи цивільного права України**
- Тема 2. Основи сімейного права України**
- Тема 3. Основи трудового права України**
- Тема 4. Основи екологічного та аграрного права України**
- Тема 5. Основи господарського права України**

Тема1. Основи цивільного права України

1. Поняття цивільного права

Поняття цивільного права. Предмет і метод цивільного права. Наука та навчальна дисципліна цивільного права. Цивільне законодавство. Цивільні правовідносини.

2. Суб'єкти і об'єкти цивільних прав

Фізичні особи як суб'єкти цивільного права. Юридичні особи як суб'єкти цивільного права. Держава і територіальні громади як суб'єкти цивільного права. Об'єкти цивільних прав. Особисті немайнові права як об'єкти цивільних прав. Об'єкти права інтелектуальної власності. Підстави виникнення, зміни та припинення цивільних правовідносин. Поняття та система особистих немайнових прав фізичної особи. Особисті немайнові права, що забезпечують природне існування фізичної особи. Особисті немайнові права, що забезпечують соціальне буття фізичної особи.

3. Право власності та інші речові права

Поняття права власності як складової частини речового права. Форми та види права власності. Поняття права спільної власності. Суб'єкти права спільної власності. Способи виникнення права спільної власності. Види спільної власності. Спільна часткова і спільна сумісна власність. Зміст права спільної власності. Виділ частки і розділ майна. Право привілейованої купівлі. Припинення права спільної власності.

Поняття речового права на чужі речі. Види речових прав на чуже майно. Поняття та способи захисту права власності. . Віндикаційний позов як спосіб захисту права власності. Негаторний позов як спосіб захисту прав.

4. Загальні положення про зобов'язальне право

Зобов'язальне право та його система. Основні тенденції розвитку зобов'язального права. Основні види зобов'язань. Підстави виникнення зобов'язань. Зміна зобов'язань. Заміна осіб у зобов'язаннях. Відступлення права вимоги. Підстави заміни кредитора у зобов'язанні. Порядок заміни кредитора у зобов'язанні.

Переведення боргу. Заміна боржника у зобов'язанні.

Виконання зобов'язань. Загальні умови виконання зобов'язань. Строк, місце, валюта виконання зобов'язання. Проценти.

Припинення зобов'язань. Підстави припинення зобов'язань. Загальні положення про забезпечення виконання зобов'язань.

Окремі способи забезпечення виконання зобов'язань.

Неустойка. Порука. Гарантія. Завдаток. Застава. Притримання.

5. Відповідальність у цивільному праві.

Поняття та підстави цивільно-правової відповідальності.

Склад цивільного правопорушення. Вина як підстава для відповідальності за порушення зобов'язання.

Форми та види цивільно-правової відповідальності. Договірна відповідальність: відповідальність за невиконання та неналежне виконання зобов'язання. Часткова, солідарна та субсидіарна відповідальність.

Підстави звільнення від відповідальності.

6. Поняття спадкового права и спадкування.

Поняття спадкового права. Спадкове право як сукупність цивільно-правових норм, які врегульовують порядок і межі переходу суб'єктивних прав і обов'язків померлого до інших осіб. Співвідношення понять спадкове право і спадкове правонаступництво.

Принципи спадкового права. Матеріально-забезпечувальний характер спадкування. Сімейно-родинний характер спадкування. Принцип свободи заповіту. Принцип послідовності закликання до спадщини при спадкуванні за законом. Принцип рівності спадкових часток при спадкуванні за законом. Принцип поєднання захисту інтересів сім'ї і можливості реалізації заповідальної автономії.

Тема 2. Основи сімейного права України

1 . Поняття сімейного права та його місце в правовій системі України

Сучасне бачення сімейного права в системі права України. Загальна характеристика відносин, що складають предмет сімейного права. Метод сімейного права, поняття, особливості правових засобів, прийомів, способів, за допомогою яких здійснюється юридичний вплив на учасників сімейних правовідносин. Основні чинники (ознаки), які обумовлюють сутність методу права: юридична рівність учасників сімейних відносин; самостійний майновий статус їх учасників; диспозитивний характер сімейно-правових норм; специфіка розгляду спорів у сімейній сфері.

2. Сімейні правовідносини

Внутрішні сімейні правовідносини як відносини між членами сім'ї, зовнішні сімейні правовідносини, які виникають за межами сім'ї. Сім'я як об'єкт законодавчого регулювання.

Загальні ознаки сімейних правовідносин (рівність учасників правовідносин, автономія їх волі, майнова самостійність) та спеціальні: спеціальний суб'єктивний склад, своєрідність юридичних фактів, які породжують сімейні правовідносини (шлюб, спорідненість, материнство, батьківство тощо); тривалість існування; індивідуалізація учасників і

неможливість передачі прав та обов'язків іншим особам; особисто-довічний характер відносин.

Суб'єкти сімейних правовідносин (подружжя, батьки, діти, усиновлювачі, усиновлені, баба, дід, прабаба, прадід, онуки, правнуки, рідні брати, рідні сестри, мачуха, вітчим, падчерки, пасинок).. Об'єкти сімейних правовідносин (майнові блага, особисті немайнові блага, дії, в тому числі послуги).

3. Шлюб

Поняття шлюбу та його правова природа. Ознаки шлюбу (союз жінки та чоловіка, який зареєстрований у державному органі РАЦС). Умови укладення шлюбу. Позитивні умови укладення шлюбу (досягнення шлюбного віку; добровільність шлюбу). Надання права на шлюб, особі, яка ще не досягла шлюбного віку. Негативні умови укладення шлюбу (перебування хоча б однієї з сторін в іншому зареєстрованому шлюбі; знаходження жінки та чоловіка між собою у родинних зв'язках прямої лінії споріднення; визначення особи недієздатною; тяжка хвороба, або хвороба, небезпечна для другого з подружжя і (або) їхніх нащадків).

Порядок вступу до шлюбу. Подача заяви про реєстрацію шлюбу. Заручини. Права та обов'язки органу РАЦС при отриманні заяви. Права та обов'язки нареченої при подачі заяви. Державна реєстрація шлюбу. Час, місце реєстрації шлюбу.

4. Майнові та немайнові правовідносини подружжя

Право особистої приватної власності дружини та чоловіка. Майно, що є особистою приватною власністю дружини, чоловіка.

Право спільної сумісної власності подружжя. Підстави набуття права на об'єкти спільної сумісної власності подружжя.

Поняття та загальна характеристика особистих немайнових прав та обов'язків подружжя. Право на материнство та на батьківство. Право дружини та чоловіка на повагу до своєї індивідуальності. Право дружини та чоловіка на фізичний та духовний розвиток. Право подружжя на зміну прізвища. Право чоловіка та дружини на розподіл обов'язків та спільне вирішення питань життя сім'ї. Право на вибір місця проживання..

5. Майнові та особисті немайнові правовідносини батьків та дітей.

Право власності на майно, придбане батьками для сім'ї. Право власності дитини на майно, призначене для її розвитку, навчання та виховання.

Визначення аліментів, що стягуються на двох і більше дітей. Звільнення від сплати заборгованості.

Основні особисті права та обов'язки батьків: мати право визначати прізвище та ім'я дитини; право щодо виховання, дитини; на безперешкодне спілкування з дитиною; визначати місце проживання своєї дитини. Батьки зобов'язані: забрати дитину з пологового будинку або іншого закладу охорони здоров'я; виховувати дитину у дусі поваги до прав і свобод інших людей, любові до своєї сім'ї, родини, народу і піклуватися про дитину, поважати дитину, не застосовувати різноманітні покарання та інші, які принижують людську гідність.

6. Влаштування дітей, позбавлених батьківського піклування

Поняття та сутність усиновлення. Заборона посередницької комерційної діяльності щодо усиновлення дітей; укладення з іноземними державами договорів про правову допомогу: здійсненню контролю за умовами утримання та виховання дітей у сім'ї іноземців; судовий розгляд справ про усиновлення.

Діти над якими може бути встановлена опіка та особи, які можуть бути опікунами. Права та обов'язки опікунів та дітей над якими встановлена опіка.

Встановлення піклування. Діти, над якими встановлюється піклування та особи, які можуть бути піклувальниками дитини. Права та обов'язки піклувальника та дитини над якою встановлене піклування.

Поняття патронату над дітьми та його відмінність від інших форм влаштування дітей, позбавлених батьківського піклування.

Тема 3. Основи трудового права України

1. Предмет, принципи правовідносин у трудовому праві України

Поняття «праця», ознаки найманої праці. Трудове право України як самостійна галузь права, її співвідношення з суміжними галузями права. Предмет трудового права. Класифікація відносин, що складають предмет трудового права. Метод трудового права та його особливості. Функції трудового права. Система трудового права як галузі права і науки. Співвідношення системи трудового права та системи законодавства про працю.

Принципи трудового права. Поняття і загальна характеристика принципів трудового права. Класифікація принципів трудового права, їх реалізація в нормах трудового права. Принципи окремих інститутів трудового права.

2. Суб'єкти трудового права.

. Поняття «суб'єкти трудового права». Працівники як суб'єкти трудового права, трудового договору, трудових правовідносин. Правовий статус роботодавців. Трудовий колектив підприємства, установи, організації та його представники. Профспілкові організації та їх органи як суб'єкти трудового права, основні функції профспілок у соціально-економічній сфері. Представники роботодавців та їх повноваження. Державні органи як суб'єкти трудового права.

3. Трудовий договір та його реалізація

Поняття і зміст трудового договору. Форма і строк трудового договору. Види трудового договору. Порядок укладення трудового договору. Фактичний допуск до роботи. Необґрунтована відмова в прийнятті на роботу. Оформлення трудової книжки.

Зміна умов трудового договору. Поняття і види переведень на іншу роботу. Переміщення на інше робоче місце. Зміна істотних умов праці.

Відсторонення працівника від роботи.

Поняття припинення трудових правовідносин і розірвання трудового договору. Підстави припинення трудових правовідносин, їх класифікація. Припинення трудових правовідносин за підставами, у яких присутня взаємна воля сторін. Розірвання трудового договору з ініціативи працівника. Розірвання трудового договору з ініціативи роботодавця. Класифікація підстав розірвання

трудового договору з ініціативи роботодавця. Загальні та спеціальні юридичні гарантії працівникам, що звільняються за ініціативою роботодавця. Попередня згода профспілкового органу на розірвання трудового договору з ініціативи роботодавця Розірвання трудового договору з ініціативи осіб, які не є стороною трудового договору. Порядок розірвання трудового договору з ініціативи роботодавця.

Припинення трудових правовідносин у зв'язку з порушенням правил прийняття на роботу. Порядок оформлення звільнення. Строки розрахунку із звільненим працівником. Вихідна допомога.

Поняття та види робочого часу. Принципи і методи регулювання робочого часу. Поняття й види режиму робочого часу. Характеристика робочого часу нормальної тривалості, скороченого та неповного. Облік робочого часу . Робота понад встановлену тривалість робочого дня (надурочні роботи, чергування). Випадки та порядок залучення до робіт понад встановлену тривалість.

Право на відпочинок та його гарантії. Поняття і види часу відпочинку. Щорічні відпустки працівників та їх види. Порядок надання відпустки, подовження, перенесення та відкликання з відпустки. Відпустки без збереження заробітної плати . Відпустки цільового призначення: учбові, творчі, соціальні.

Поняття, функції і принципи оплати праці. Методи правового регулювання оплати праці . Тарифна система оплати праці. Поняття заробітна плата, її структура. Мінімальна заробітна плата та індексація заробітної плати. Форми виплати заробітної плати. Строки, періодичність і місце виплати заробітної плати. Гарантії в оплаті праці для працівників при відхиленні від нормальних умов праці. Обчислення середньої заробітної плати. Обмеження відрахувань із заробітної плати.

4. Соціальне забезпечення: поняття та види пенсій і допомоги

Поняття правовідносин з соціального забезпечення. Види правовідносин з соціального забезпечення. Суб'єкти правовідносин з соціального забезпечення, їх загальна характеристика. Пенсійний фонд України: порядок його формування і використання. Об'єкти правовідносин з соціального забезпечення. Підстави виникнення, зміни і припинення правовідносин з соціального забезпечення.

Поняття пенсії та її суттєві ознаки. Види пенсій. Поняття пенсії за віком. Особливості пенсійного забезпечення за віком окремих категорій працівників. Пенсійне забезпечення за віком учасників та інвалідів війни, а також сімей загиблих воїнів. Пенсії багатодітним матерям і матерям інвалідів з дитинства.

Поняття пенсії за вислугу років. Пенсійне забезпечення працівників органів внутрішніх справ. Пенсії за вислугу років державним службовцям, суддям, працівникам прокуратури і митних органів.

Поняття пенсія з інвалідності. Медичні й правові критерії інвалідності. Пенсії з інвалідності особам, які постраждали від наслідків чорнобильської катастрофи. Пенсії з інвалідності громадянам, які стали інвалідами у зв'язку з виконанням громадського обов'язку. Пенсії з інвалідності учням, студентам, аспірантам, ординаторам.

Особливості пенсійного забезпечення окремих категорій сімей в разі втрати годувальника.

Поняття соціальної пенсії. Підстави призначення соціальних пенсій. Відмінність соціальних пенсій від інших видів пенсійного забезпечення.

Види допомоги, їх загальна характеристика.

Тема 4. Основи екологічного та земельного права України

1. Джерела екологічного права України. Розвиток екологічного законодавства.

Загальне поняття про джерела екологічного права як зовнішньої форми його виразу. Види джерел права. Загальна характеристика Конституції України як джерела екологічного права. Основні напрями державної екологічної політики та її зміст.

Закон України „Про охорону навколишнього природного середовища” як один з основних джерел екологічного права. Міжнародні документи як джерела екологічного права України.

2. Екологічні права та обов’язки особи в Україні.

Поняття екологічних прав особи в Україні. Класифікація екологічних прав за джерелом закріплення та за видом природного об’єкта. Конституційні права особи, їх види та зміст. Поняття екологічно безпечного довкілля.

Екологічні права, закріплені в інших нормативно-правових актах, та їх зміст.

Право загального і спеціального використання природних ресурсів.

Конституційно-правові гарантії екологічних прав і свобод людини і громадянина.

Загальні і спеціальні гарантії реалізації екологічних прав особи. Політичні, економічні, соціальні гарантії екологічних прав. Національні і міжнародно-правові гарантії.

Екологічні обов’язки громадян України та їх класифікація.

3. Право власності на природні ресурси

Конституційне закріплення права власності на природні ресурси.

Поняття права власності на природні ресурси. Об’єктивне і суб’єктивне право власності. Особливості права власності на природні ресурси, пов’язані з екологічним характером останніх. Форми, суб’єкти, об’єкти, зміст права власності на природні ресурси. Іноземці як особливі суб’єкти права власності на природні ресурси.

Особливості підстав виникнення і припинення права власності на природні ресурси.

4. Правове забезпечення екологічної безпеки

Сучасний стан радіаційної безпеки в Україні

Поняття ядерної та радіаційної безпеки. Закон України „Про використання ядерної енергії та радіаційний захист” – основний законодавчий акт в галузі регулювання радіаційної безпеки.

Загальна характеристика законів України „Про поводження з радіоактивними відходами”, про видобування та переробку уранових руд”, „Про захист людини від іонізуючого випромінювання”.

Санітарна безпека населення. Конституційні гарантії забезпечення права кожної людини на охорону здоров'я, безпечного для життя і здоров'я людини довкілля та санітарно-епідемічне благополуччя населення.

Основи законодавства України про охорону здоров'я, закони України „Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення”, „Про якість і безпеку харчових продуктів і продовольчої сировини” – основні нормативно-правові акти, що регулюють питання санітарної безпеки населення.

Природно-техногенна безпека. Надзвичайні ситуації техногенного, природного і медико - біологічного характеру.

5. Еколого-правовий режим використання та охорони об'єктів навколишнього природного середовища

Атмосферне повітря як об'єкт правового регулювання, використання і охорони.

Поняття про водний фонд України. Перелік об'єктів водного фонду України. Водні об'єкти загальнодержавного значення. Види об'єктів місцевого значення.

Поняття об'єктів тваринного світу. Види об'єктів тваринного світу. Право власності на об'єкти тваринного світу.

Поняття лісу та лісового фонду України. Поділ земель лісового фонду на групи. Форми власності на ліси в Україні. Ліси державного і місцевого значення.

Поняття надр. Державний реєстр корисних копалин. Техногенні родовища корисних копалин. Конституція про право власності на надра народу України.

Право власності та право користування землею. Охорона земель. Завдання, зміст і порядок охорони земель. Використання техногенно забруднених земель. Консервація земель. Управління в галузі використання і охорони земель. Поняття і зміст землеустрою. Державний земельний кадастр

6. Основи земельного права України

Земельне право та законодавство; земля України; право власності на землю; право земельного сервітуту; добросусідство; обмеження права на землю; набуття і реалізація права на землю; припинення права на землю; гарантів прав на землю; порядок вирішення земельних спорів; охорона земель; моніторинг земель; відповідальність за порушення земельного законодавства.

Тема 5. Основи господарського права України

Тема 1. Поняття та види господарської діяльності. Поняття і предмет господарського права. Правові відносини, що регулюються господарським правом. Принципи господарського права. Джерела господарського права. Поняття, ознаки та принципи господарської діяльності. Види господарської

діяльності.

Тема 2. Суб'єкти господарської діяльності. Поняття суб'єкта господарювання, його ознаки та види. Суб'єкти господарської діяльності без створення юридичної особи (фізичні особи – підприємці). Підприємства: поняття та види відповідно до законодавства України. Філії та представництва підприємств. Дочірні підприємства, їх правовий статус. Господарські товариства: поняття та види відповідно до законодавства України. Об'єднання підприємств, їх види та правовий статус. Правовий статус кооперативів.

Тема 3. Порядок і особливості державної реєстрації фізичних осіб - суб'єктів підприємницької діяльності. Особливості реєстрації юридичних осіб. Оформлення документів, необхідних для державної реєстрації. Підстави та порядок внесення змін до установчих документів юридичних осіб. Отримання дозволів на початок роботи. Ліцензування господарської діяльності. Патентування підприємницької діяльності

Тема 4. Припинення господарської діяльності юридичних та фізичних осіб. Підстави та наслідки скасування державної реєстрації суб'єктів господарювання. Особливості припинення господарської діяльності фізичних осіб. Реорганізація юридичної особи - суб'єкта господарської діяльності. Форми реорганізації. Підстави та порядок ліквідації платоспроможних юридичних осіб. Банкрутство суб'єктів господарювання: поняття, суб'єкти, умови порушення справи про банкрутство. Проведення у справах про банкрутство та їх загальна характеристика. Наслідки визнання боржника банкрутом.

Тема 5. Загальні положення про договори у сфері господарської діяльності. Поняття та функції договору у господарській діяльності. Класифікація договорів у сфері господарювання. Порядок укладання, зміна і розірвання господарських договорів. Зміст господарського договору. Підстави та наслідки визнання договорів недійсними і неукладеними. Виконання договірних зобов'язань. Способи забезпечення виконання договірних зобов'язань. Відповідальність за порушення договірних зобов'язань у сфері господарювання. Припинення договірних зобов'язань. Договори про передачу майна у власність. Договори про передачу майна в користування. Договори про виконання робіт. Договори про надання послуг..

Рекомендована література

Цивільне право. Курс лекцій. Загальна частина. /За ред.. Спасибо-Фатєєва І.В. Харків:Видавництво ЕКУС. 2021. 448с.

Цивільне право. Курс лекцій. Особлива частина. /За ред.. Спасибо-Фатєєва І.В. Харків: Видавництво ЕКУС. 2022. 640 с.

Дякович М.М. Сімейне право. Харків: Видавництво ЕКУС. 2022. 416 с.

Екологічне право: підручник / Нац. ун-т «Юрид. акад.. ім.. Я. Мудрого; за ред.. А.П. Гетьмана. – Х.: Право, 2013. – 432 с.

Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 року *Відомості Верховної Ради* 2003. № 40–44. Ст. 356.

Земельне право. Підручник. / за ред. О.І. Баїк. Львів: Львівська політехніка.

2021. 385 с.

Земельний кодекс України від 25 жовтня 2001 року *Відомості Верховної Ради* 2002. № 3–4. Ст. 27.

Трудове право України (Загальна частина): навч. посіб. / Н.Д.Гетьманцева. Чернівці: Рута, 2013. 311 с.

Кодекс законів про працю України: Закон України від 10 грудня 1971 № 322-VIII *Відомості Верховної Ради* 2016. № 26. Ст.516.

Сімейний кодекс України: Закон України від 10 січня 2002 року *Відомості Верховної Ради України*, 2002, № 21-22, ст.135

Критерії оцінювання

Оцінювання знань вступника до аспірантуру відбуватиметься за 100-бальною шкалою.

Шкала оцінок: 90–100 балів – «відмінно» (A), 80–89 балів – «дуже добре» (B), 75–79 балів – «добре» (C), 70–74 балів – задовільно (D), 60–65 балів – «задовільно» (E), 65 і менше балів – «незадовільно» FX.

Відсотки підсумкової оцінки	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за ECTS	Пояснення
1	2	3	4
90–100	ВІДМІННО Здобувач має глибокі, міцні та систематичні знання всіх положень теорії, може не тільки сформулювати, а й самостійно проаналізувати законодавство, вирішити проблемні ситуації. який виявляє всебічне, систематичне і глибоке знання програмного матеріалу, бездоганно засвоїв основну літературу та знайомий з додатковою літературою з предмету, продемонстрував творчий підхід до розуміння та викладення програмного матеріалу, вміння ілюструвати теоретичні знання положеннями законодавчих актів, прикладами із судової практики, всі питання розкрив повно, без помилок і погрешностей. Відповідь відрізняється точність	A	Іспит складено успішно. Рівень знань високий.

	формувань, логікою, достатнім рівнем узагальненості знань.		
80–89	<p>ДУЖЕ ДОБРЕ</p> <p>Здобувач виявив в достатній мірі повне знання програмного матеріалу, засвоїв навчальну літературу з предмету та виявив вміння орієнтуватись в ній, показав системний характер знань при викладенні програмного матеріалу, проявив належні навички в ілюструванні теоретичних знань положеннями законодавчих актів, прикладами з практики, всі питання розкрив без помилок, однак є незначна неповнота у відповіді на питання. В достатній мірі обізнаний з актуальними питаннями правової політики держави за обраним напрямом.</p>	В	Іспит складено успішно. Рівень знань вище середнього
75–79	<p>ДОБРЕ</p> <p>Здобувач знає і може самостійно сформулювати основні теоретичні визначення та пов'язати їх з практичними прикладами, орієнтується в галузевому законодавстві. Може самостійно застосовувати знання в стандартних ситуаціях, його відповідь логічна, але розуміння не є узагальненим. Не в повній мірі обізнаний з актуальними питаннями правової політики держави за обраним напрямом. Є декілька помилок і неточностей.</p>	С	Іспит складено успішно. Рівень знань вище середнього
70–74	<p>ЗАДОВІЛЬНО</p> <p>Здобувач володіє програмним матеріалом поверхово, не може чітко висловити свої думки, але не припускається при цьому</p>	Д	Іспит складено Рівень знань низький

	суттєвих неточностей, відповідь на теоретичні запитання формулює не чітко, але може пояснити певні практичні питання. Має поверхове уявлення про актуальні питання правової політики держави за обраним напрямом.		
69–65	ЗАДОВІЛЬНО Відповідь студента при відтворенні навчального матеріалу елементарна, фрагментарна, зумовлена нечіткими уявленнями про проблеми протидії злочинності. У відповіді відсутня самостійність, Знає лише деякі основні поняття та визначення і формулює лише деякі основні положення теоретичного матеріалу	Е	Іспит складено. Підготовка задовольняє мінімальним критеріям.
64–35	НЕЗАДОВІЛЬНО Здобувач виявив суттєві прогалини в знанні основного програмного матеріалу, допустив істотні помилки у своїй відповіді, значну неповноту в розкритті питань, не зумів відповісти на питання, виявив повне незнання програмного матеріалу.	FX	Іспит не складено

Конкурсний бал (КБ) вступника до аспірантури складається за формулою:
 $KB = BIC \cdot 0,7 + BIM \cdot 0,3$, де:

BIC – результат вступного іспиту зі спеціальності (вага якого становить 70 відсотків конкурсного балу, ваговий коефіцієнт – 0,7);

BIM – результат вступного іспиту з іноземної мови (вага якого становить 30 відсотків конкурсного балу, ваговий коефіцієнт – 0,3).

Незадовільна оцінка з будь-якого вступного іспиту є підставою для відмови в допуску до подальших вступних випробувань. Перескладання вступних випробувань не дозволяється.

За результатами проведення вступних випробувань до аспірантури Приймальна комісія ухвалює рішення щодо кожного вступника на основі конкурсної системи.